

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

§. 6. De retractu gentilitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

cipientum sequente anno 100. minoret nunc emi
possit, pua 90. Ob periculum aut difficultatem ema-
sequendi; ob cessans lucrum seu commoditatē præ-
sentis pecuniae, qua se priuat emptor chirographi.

Nemo inuitus rem suam vendere cogitur, exce- 34
ptis casibus publicae necessitatis, aut publici fauoris.
1. Si publica necessitas & inopia sit. v.c. frumenti, &c.
tunc cogi possunt ciues ad vendendum, & in casu
communi solis ciuibus & non exteris, si utrisq; non
sufficiat. quod maior in necessitate proprietorum ci-
vium, quam exterorum ratio habenda sit. Cuius-
modi legibus iustis, latis in commodum communia-
tis etiam Clerici se conformare debent. 2. Ob fa-
uorem publicum, vt si fundus personæ priuatæ ne-
cessarius sit ad palatum principis, collegii, amplian-
dum, & prohiberi potest, ne quis altius ædes ædifi-
cer, si exinde videri possint religiosi, damni tamen
debet fieri compensatio. Artium quoque professio-
res cogere possunt fabrum ferrarium, vt ex officina
sua migrer, si publicis lectionibus, quarum publicus
fauor censetur, impedimentum creet. 3. Si domi-
nus alicuius loci, nimia sauitia vratur in suos subdi-
tos, & monitus non desistat, à Magistratu compelli
potest ad vendendum dominium, vel omnino pri-
uari iurisdictione.

§. VI.

De Retractu Gentilitio.

Retractus gentilitius est ius, proximo venditoris 35
consanguineo concessum, factam vēditionem
ad se reuocandi, eodem oblato precio, aliisque qui-
busdam obseruatis. Ratio; Ne possessiones paternæ
ad alienas manus veniant, quod satis lugubre esset.

N.B. No-

NB. Nomen venditionis non debet extendi ad alias alienationes, donationem, locationem, legatum. Præterea consanguineis de nuntiacione venditionis facta, conceduntur 2. menses sine denunciatione, etiam ignorantibus annus & dies. Fructus ante renunciationem sunt prioris emptoris.

36 Ius istud retrahendi imitatur actionem realem, ut aduersus quemcunq; possessorem, etiā tertium emptorem &c. institui possit.

NB. Necesse est, ut proximus agnatus sibi retinat, non in utilitatem alterius, & in fraudem emptoris, vel aliorum cōsanguineorum, quibus post ipsum ius retrahendi competit,

§. VII.

De negotiatione & Monopolio.

37 Negotiatio dicitur, cum merces ex proposito emuntur, ut postea carius distrahanter lucri causa. Verum si per accidens fiat, ut quod ad proprium usum emptum est, postea offeratur occasio vendendi carius, non est negotiatio, cum id potius spectet ad cōeconomicam gubernationem, quæ etiam in personis Ecclesiasticis commendatur.

38 Negotiatio per se mala nō est (quia mercium precii latitudo quædam est, ut proinde eadem merx, intra iustitiae limites minoris emi, ac postea pluris vendi possit; tum quia mercium precia, pro temporum ac locorum varietate mutantur. Per accidens ramen ob hominum cupiditatem & malitiam, peccati causa existant, animum hominis à cælestibus auocantia, vnde & Clericis severè interdicta.

39 Negotiatio propriè dicta, videlicet si res empta

pon